

Raport upowszechniający z realizacji zadania „Cyfrowe Kluby Seniora”, finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

**Zadanie zrealizowane przez
Fundację Edukacji Pozaformalnej w Bielsku-Białej**

Bielsko-Biała, 31 grudnia 2022 roku

Wprowadzenie

Zajęcia cyfrowe realizowane w ramach otwartego zadania publicznego „Cyfrowe Kluby Seniora” przeprowadzone zostały w okresie od 1 do 31 grudnia 2022 roku przez Fundację Edukacji Pozaformalnej w Bielsku-Białej. Zadanie zrealizowane zostało w dwóch bielskich klubach seniora: Osiedlowym Stowarzyszeniu Mieszkańców Osiedla Karpackiego "Karpatek" oraz Osiedlowym Klubie Wojska Polskiego, przy współpracy z Domem Dziennego Pobytu dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych. Seniorzy uczestniczyli w 20 godzinach warsztatów obejmujących następującą tematykę:

- 1) obsługę komputera – podstawowe zagadnienia, podłączenie komputera do Internetu;
- 2) naukę serfowania w Internecie;
- 3) naukę zakładania skrzynki mailowej i wysyłania maila
- 4) naukę podstawowych programów Word, Excel, Power Point;
- 5) aplikacje bankowe;
- 6) media społecznościowe, komunikatory –Skype;
- 7) obsługa smartfonów i podłączenie do laptopa;
- 8) profil zaufany i bankowość internetowa;
- 9) ePUAP i mObywatel – podstawy obsługi.

Otrzymane dofinansowanie w kwocie 17 700 złotych umożliwiło zakup pięciu laptopów. W 20 godzinach warsztatów udział wzięło łącznie 311 seniorów - 148 w Domu Dziennego Pobytu dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych oraz 163 seniorów w Osiedlowym Klubie "Karpatek". W zajęciach udział wzięli seniorzy powyżej 60 roku życia, stanowiąc najliczniejszą grupę wiekową. Ponadto w warsztatach uczestniczyli również seniorzy powyżej 50 i 70 roku życia. Zajęcia prowadzone były w formule dwu lub trzy godzinnych bloków tematycznych.

W ramach prowadzonych działań w zakresie cyfryzacji seniorów nawiązano stałą współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej, który zarządza kilkoma klubami seniora w Bielsku-Białej - między innymi zlokalizowanymi na Osiedlu

Wojska Polskiego i Beskidzkim. Współpraca umożliwia dalszą realizację warsztatów cyfrowych dla seniorów, które zaplanowane zostały na rok 2023 jako podtrzymywanie efektów i utrwalenie wiedzy – zgodnie z konkursem ofert.

Dzięki przeprowadzonym zajęciom zmieniło się postrzeganie nowoczesnych technologii w narzędzie dostępne i możliwe do opanowania przez seniorów. Dzięki harmonogramowi zajęć, który krok po kroku zakładał naukę od włączenia komputera po używanie podstawowych aplikacji i funkcji zmieniło się podejście uczestników do cyfryzacji, którzy niejednokrotnie powtarzali „(...) wszystko jest już w komputerze, Internecie – musimy się nauczyć”. Seniorzy sami wnioskują o wprowadzenie zajęć cyfrowych do harmonogramu oferowanych zajęć dla klubów.

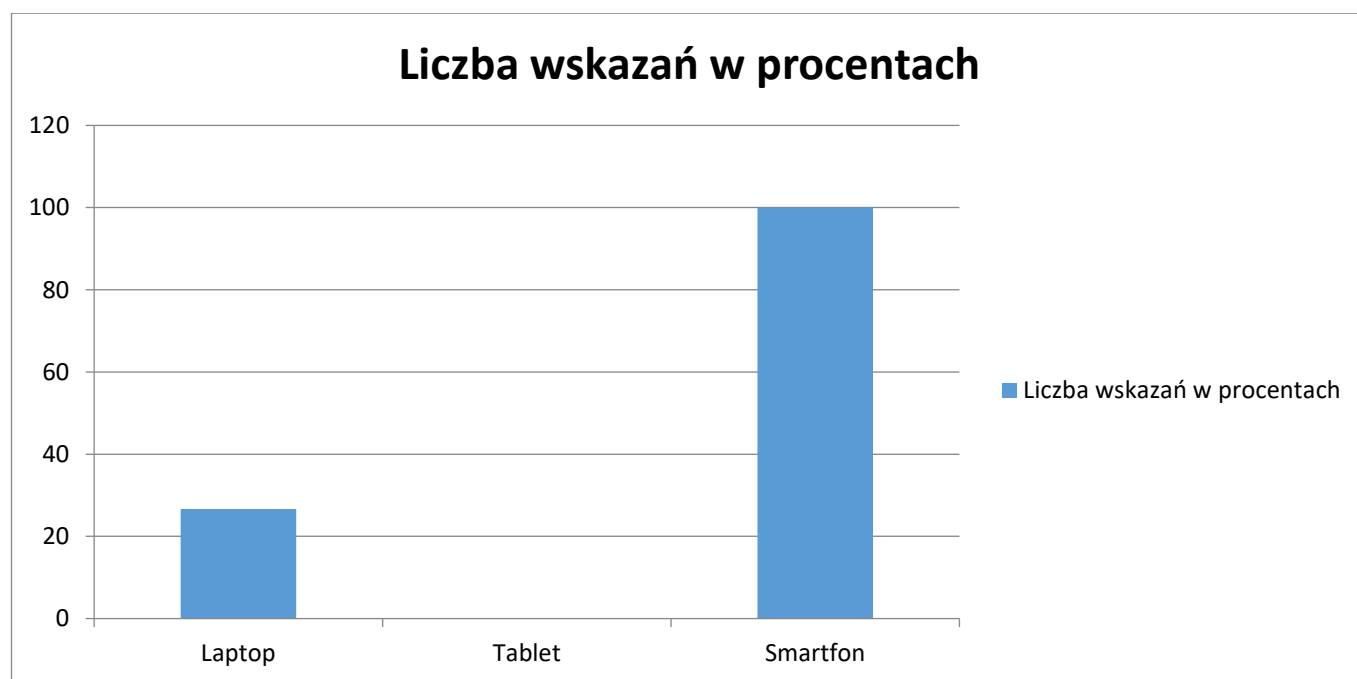

Badania sondażowe

Badania sondażowe przeprowadzone zostały na grupie niereprezentatywnej 30 uczestników warsztatów cyfrowych dla seniorów, przeprowadzonych w okresie od 1 do 31 grudnia 2022 roku.

Z ankiet wynika, że jedynie 26,67% na co dzień korzysta z komputera/laptopa, żaden z respondentów nie potwierdził, iż korzysta z tabletu. Wszyscy seniorzy natomiast potwierdzili, iż posiadają i korzystają z telefonów typu smartfon.

Wykres nr 1. Wykorzystanie w życiu codziennym urządzeń do komunikacji

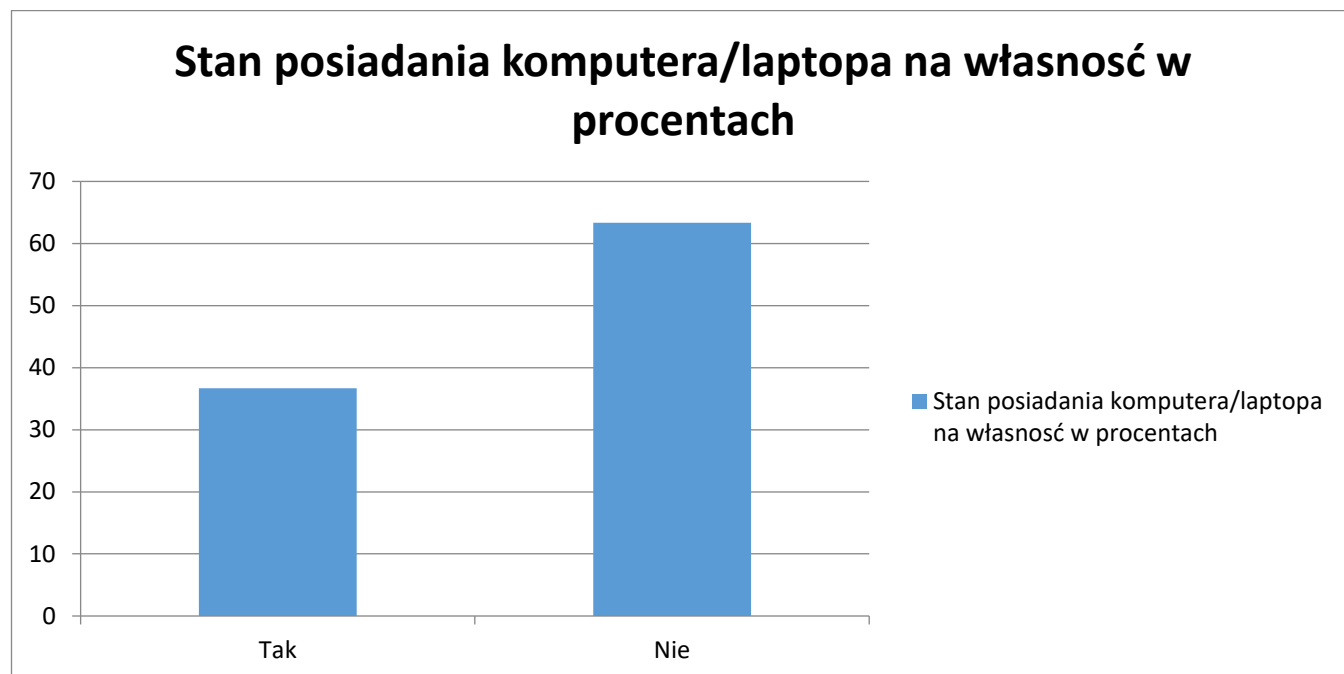

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań sondażowych

Na pytanie, czy seniorzy posiadają na własność komputer, jedynie 8 osób z grupy 30 badanych potwierdziła jego posiadanie.

Wykres nr 2. Stan posiadania komputera/laptopa w grupie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań sondażowych

W pytaniu trzecim, Ci seniorzy, którzy nie posiadają komputerów poproszeni zostali o wskazanie, czy zamierza go zakupić. Jedynie 8 seniorów potwierdziło, że zamierza zakupić komputer/laptop – stanowiąc niewiele ponad 36,37% grupy, 18,18% ankietowanych zadeklarowała, że nie potrzebują komputera, natomiast aż 40,45% badanych widzi potrzebę zakupu urządzenia, jednakże koszty są zbyt wysokie.

Tabela nr 1. Stan posiada komputera/laptopa

Czy zamierza Pan dokonać zakupu komputera/laptopa? (liczba wskazań)	
Tak	8
Nie – nie potrzebuje	4
Nie – to za duży koszt	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań sondażowych

W odniesieniu do posiadania w domu Internetu – aż 22 seniorów potwierdziło, że posiada i korzysta w domu – przypuszczalnie w większości za pomocą smartfonów. Z grupy

seniorów, która nie posiada Internetu w domu, dokładnie połowa zamierza w przyszłości zakupić usługę, druga natomiast połowa deklaruje, iż jest to zbyt wysoki koszt.

W ocenie seniorów biorących udział w warsztatach zajęcia cyfrowe skierowanej do wspomnianej grupy odbiorców są bardzo potrzebne – 100% wskazań dla odpowiedzi „tak”. Respondenci uważają, że powinny być one prowadzone w formule:

- a) raz w tygodniu – 60 minut – 6,67% respondentów;
- b) dwa razy w tygodniu – po 60 minut – 33,33% respondentów;
- c) raz w tygodniu – 45 minut – 0% respondentów;
- d) dwa razy w tygodniu po 45 minut – 20% respondentów;
- e) inne – dwa razy w tygodniu po 120 minut – 40% respondentów.

W pytaniu ósmym seniorzy poproszeni zostali o wskazanie, z jakich obszarów tematycznych chcieliby najbardziej pogłębić swoją wiedzę wskazując na następujące potrzeby (zobacz tabela nr 2).

Tabela nr 2. Zakres tematyczny interesujący seniorów

Zakres tematyczny	Liczba wskazań w %
Zakładanie skrzynki mailowej	80,00%
Pisanie maili	83,33%
Wysyłanie i odbieranie maili	70,00%
Obsługa Internetu	90,00%
Program Word	66,67%
Przegrywanie zdjęć z telefonu na komputer	86,67%
Program komunikator np. Skype	93,33%
Opłacanie rachunków przez Internet	83,33%
Sprawy urzędowy e-Puap	76,67%
Inne	0,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań sondażowych

Wszyscy seniorzy, którzy wzięli udział w ankiecie ewaluacyjnej potwierdziło, że zajęcia były interesujące (100% wskazań). Ponadto wszyscy uczestnicy potwierdzili, iż zastosowana formuła warsztatów praktycznych znacząco ułatwiła im przyswojenie nowej wiedzy. Aż 93,33% seniorów wskazało również, że posiadają znacznie większą wiedzę na temat obsługi komputera, aniżeli przed rozpoczęciem zajęć. W otwartym pytaniu dotyczącym elementów, które „okazały się najbardziej przydatne dla seniorów” padały następujące odpowiedzi: „klawiatura, ale i wszystko co dotyczy komputera”; „wszystko co dotyczy obsługi komputera”; „obsługa klawiatury, zapoznanie się z ikonkami”; „wszystkie (odpowiedź ta pojawiła się dziewięciokrotnie)”.

fep

Fundacja Edukacji Pozaformalnej
w Bielsku-Białej

Wnioski i rekomendacje

1. Z przeprowadzonych badań sondażowych, stanowiących nie tylko podsumowanie przeprowadzonych badań, ale przede wszystkim ewaluację postępów z wiedzy i umiejętności obsługi komputera/laptopa przez seniorów wynika, że seniorzy są zainteresowani zajęciami cyfrowymi i widzą taką potrzebę. Kilku seniorów potwierdziło nawet, że koniecznym jest nauczenie się nowych technologii, gdyż „wszystko jest teraz w Internecie”.
2. Potrzeba uruchamiania zajęć w klubach seniora jest widoczna i wychodzi oddolnie od samych zainteresowanych.
3. Warsztatowy charakter zajęć jest bardzo istotny, gdyż tylko w takiej formule seniorzy najlepiej przyswajają wiedzę.
4. W dłuższej perspektywie rekomendowane jest opracowanie zajęć, które w większości wykorzystywałyby smartfony.
5. Przeszkodą do zakupu laptopa, Internetu są bardzo wysokie ceny sprzętu komputerowego i usługi, dlatego w dłuższej perspektywie preferencyjne ceny dla seniorów przyczyniłyby się do ułatwienia procesu „cyfryzacji” tej grupy społecznej.

Opracowała: dr Dagmara Mika